

## OM JAKTINDEX – LØSHUNDSIDER – DNA-tester - AVLSGRANSKNING

### JAKTINDEX

Jaktindex for kullet Eliss er fra er 50%, men 1 av kullsøsken er solgt til utlandet og vil aldri bli stilt på jaktprøve. 1 av kullsøsken er NJ(B)CH N BS CH Gokstadhaugen's TAPPER. Jaktindex for NJ(B)CH NUCH Breheimens A-Rago og hans kullsøsken er 50%, men kun 50% er stilt på jaktprøve. Slike indexer vil ALDRI bli korrekte for alt avhenger av eierens interesse for jaktprøver og hunder som blir solgt utenom Norden får aldri muligheten om de ikke reiser tilbake til Norge/Sverige/Finland for å starte på prøver. Det skjer sjelden selv om de jaktes med hos nye eiere i utlandet. Finland har dessuten ikke bandhundprøver. 0 interesse for bandhundprøver i Finland.

### NY GRUPPE på FACEBOOK om LØSHUNDER

Sider/Grupper på Facebook som kun interesserer seg hovedsakelig for løshundprøver gir ingen informasjon for jaktegenskapene for hunder som benyttes som bandhunder. Man må alltid se **HVILKE** interesser som ligger BAK forskjellige utarbeidede statistikker. Statistikkene som fremkommer i den finske databasen er laget for å få fram løshundegenskaper basert på resultater fra løshundprøver. Den statistikken blir derfor aldri korrekt når det gjelder å vise jaktegenskaper på hunder som er stilt på både løs- og bandhundprøver – eller kun på bandhundprøver. I disse kretsene er det er 0 interesse for bandhund – så **SPØR om resultater for foreldre** og i linjene generelt før du «velger vekk» en valp om du tror at det ikke er flotte jaktegenskaper i linjene. De fleste oppdrettere som ligger bak den nye gruppa på Facebook om løshunder og avl har hovedsakelig finske hunder bak i stamtavlene. Noen få norske bak. Gruppa kunne like gjerne hete Norsk Elghund grå – «finsk type» hvor eksteriøret prioriteres lavest av alt. Hvorfor gå over bekken etter vann når vi har så mange dyktige og flotte hunder i Norge? I Finland er det oppdrettere som legger mye arbeide i å få fram finske dobbeltch for videresalg. Slike oppdrettere er det færre av i Norge. Det har gjort at noen kjøper en ferdig innjaget hund fra Finland. Resultatet er mange hunder med hovedsakelig finske hunder bak i stamtavla. Det betyr ikke at du ikke kan få like dyktige hunder i Norge med hovedsakelig norske hunder i stamtavla. Innstillingen til deltagelse på prøver er etter min mening den største forskjellen for oppdrettere generelt i Norge og Finland i tillegg til prioritering av eksteriøret i tillegg – ikke kun rene jaktegenskaper. **Oppdrettere som vil ha «i pose og sekk»** og som ønsker mest mulig norske hunder bak i stamtavlene, hunder som det er mulig å få kontakt med og som derfor kommer lettere på innkalling enn det jeg kaller 3-dagers hunder eller 90-timers jagere – **vi ønsker ikke for harde hunder og vi ønsker hunder som er mest mulig lik standarden for Norsk Elghund Grå.**

Ikke alle har mulighet til å slippe på nye hunder under jakta og overlate til andre å få inn igjen hunden som har forsvunnet ut av terrenget. Jeg liker hunder som kommer på innkalling og som det er mulig å få kontakt med selv om de står i los eller er etter elg. Lettere å kalle inn når det er feil losdyr eller hunden er på vei ut av terrenget. Hunder som kan brukes om hverandre løse eller i band – det er den optimale elghunden etter min mening. Vi er forskjellige – jakt utøves forskjellig – og det er like mange meninger som det er hunder om hva som er best, ønskelig og praktisk. Generelt deler jeg ikke hunder inn i løs- eller bandhund, men jeg tar alltid hensyn til hardheten i hundene/linjene generelt når jeg velger kombinasjoner. Hunder som jakter kontaktløst og helt selvstendig kan passe fint for de som har svært store terreng og store jaktlag. Det er ikke slik for alle. Noen har små terreng og jakter alene eller med få poster. Da er det lite ønskelig med hund som jakter så vidt at den passerer tre prestegjeld og først kan kobles neste dag.

### AVLSGRANSKNING i regi av NEKF

De siste årene har NEKF (Norske Elghundklubbers Forbund) flere ganger samlet ca. 20 hunder som de vurderer. Uttaket er hovedsakelig gjort på bakgrunn av prøveresultater. Mange dyktige og flotte hunder har blitt gransket – bl.a. NJ(L)CH NUCH R-F REXIS og NJ(L)CH NJ(B)CH NUCH KOMPIS (begge etter hunder eller barnebarn av hunder fra Gokstadhaugen), men det betyr ikke at en hund som IKKE har fått invitasjon til en slik granskning ikke er minst like god eller bedre enn alle som HAR fått slik invitasjon. Som oppdretter må man fortsatt som tidligere ta alle hensyn for både for tisper og hannhund

– jakteegenskaper, helse, gemytt og eksteriør – en skal ikke glemme det siste. Vi ønsker fortsatt at norsk elghund grå skal se ut som en norsk elghund grå og følge den vedtatte standarden mest mulig.

### **DNA-tester**

Sjekk om hunden er DNA-testet for ALLE de 4 arvelige sykdommene det kan testes for. Når de testes så blir de testet for mange forskjellige egenskaper som er generelt for alle raser. Det som er viktig er om hunden er testet for alle de 4 arvelige sykdommene som finnes hos Norsk Elghund Grå og som det finnes tester for i dag. **Mange legger ut informasjon om DNA-tester hvor hundene er funnet frie, men ikke alle har fått hundene testet for alt som det KAN testes for i dag av arvelige sykdommer hos Norsk elghund grå.** Mange tester kun for dvergvekst og glaukom (POAG). Det finnes også tester for andre øyensykdommer som også medfører blindhet: ERD og PRA. Sjekk derfor om foreldrene til valpen du ønsker å kjøpe er testet for dvergvekst (Chondrodysplasia), POAG (Glaukom), ERD (Early Retinal Degeneration) og PRA PRCD (Progressive Rod Cone Degeneration). Se eksempel av testrapport i bilde i annonsen her. Når en hund er testet fri for kun 2 av de 4 arvelige sykdommene som det finnes DNA tester for for Norsk Elghund Grå så sier testene ingen ting om de 2 andre arvelige sykdommene. Oppfordr derfor alle til å teste for alt det ER mulig å teste for i dag når avlshunder velges for en kombinasjon hos MyDogDNA og/eller Laboklin. Søk på nett og les mer om de forskjellige arvelige sykdommene. Ingen ønsker hunder som kan bli blinde kanskje bare 3 år gamle for øyensykdommer vi i dag KAN teste for og på den måten unngå. Bærere av et sykdoms-gen kan pares med friske fritestede hunder og vil ikke gi syke/affiserte individer. Pr. i dag hvor så få hunder er testet så er det for tidlig å utelukke alle bærere i avl. Når vi kommer dit at alle er testet - da er tiden inne til KUN å benytte hunder som er fri for alt - dvs. utelukke bærere i avl.